

Kwalificaties

Hieronder wordt specifiek ingegaan op de verschillende kwalificaties en op de manier waarop deze te bereiken zijn.

Deksman

De laagste kwalificatie in de binnenvaart is deksman. Deze persoon is minimaal 16 jaar en volgt **geen** binnenvaart-beroepsopleiding.

Lichtmatroos

De lichtmatroos is minimaal 15 jaar en in het bezit van een leerovereenkomst die voorziet in het bezoeken van een schippersvakschool of het volgen van een door de Minister erkende schriftelijke cursus die opleidt voor een gelijkwaardig diploma.

Het verschil tussen deksman en lichtmatroos is dat de laatste een beroepsopleiding volgt en één jaar jonger mag zijn. Dit is gedaan om het volgen van een beroepsopleiding te stimuleren.

Matroos

Men kan op verschillende manieren matroos worden. Wij zullen deze matroos MO (met opleiding) en matroos ZO (zonder opleiding) noemen.

Matroos MO

Voor een matroos MO gelden de volgende eisen: minimaal 17 jaar en met goed gevolg de bij de lichtmatroos genoemde opleiding afgesloten, *of*

met goed gevolg eindexamen aan een schippersvakschool afgelegd, *of*

met goed gevolg een door de Minister erkend examen matroos afgelegd.

In het geval van een diploma Aspirant Schipper moet men ook 150 vaardagen hebben.

Matroos ZO

Deze is minimaal 19 jaar en heeft een vaartijd als lid van de dekbemannings van minimaal drie jaar in de binnenvaart of minimaal één jaar in de binnenvaart, aangevuld met twee jaar zeevaart, kustvaart of visserij.

De snelste manier om matroos te worden is het volgen van een opleiding voor het beroep.

Volmatroos

Volmatroos (in het Duits Bootsmann) kan men op de volgende vijf manieren worden:

1. Met een vaartijd van minimaal één jaar als matroos MO;
2. Door met goed gevolg een examen af te leggen van een driejarige opleiding genoemd bij lichtmatroos;
3. Door met goed gevolg eindexamen af te leggen na een driejarige opleiding aan een schippersvakschool, indien in deze opleiding één jaar vaartijd in de binnenvaart is opgenomen;
4. Met een vaartijd in de binnenvaart van minimaal één jaar als matroos ZO en een met goed gevolg afgelegd praktijkexamen;
5. Met een vaartijd in de binnenvaart van minimaal twee jaar als matroos ZO.

Voor de volmatroos is in de nieuwe regeling de Rijnvaartervaring geschrapt. Bij wijze van overgangsregeling is bepaald dat de deksman, de matroos en de volmatroos, die op 31-12-'01 in de binnenvaart werkzaam waren, gebruik kunnen maken van de oude regeling. Dit houdt in dat zij als matroos met één jaar vaartijd op de Rijn volmatroos en twee jaar vaartijd op de Rijn stuurman kunnen worden. Voor deze functies blijft het belangrijk om vaartijd op de Rijn op te doen.

Matroos-motordrijver

Een matroos-motordrijver moet in het bezit zijn van een matroos-motordrijverdiploma of elementaire kennis bezitten van motoren en minimaal één jaar vaartijd.

Stuurman

Met betrekking tot stuurman is de Rijnvaartervaring geschrapt, uitgezonderd voor diegenen die gebruik willen maken van de overgangsregeling genoemd bij de volmatroos.

In beginsel kan iemand met één jaar vaartijd in de binnenvaart vanaf de functie volmatroos stuurman worden; of in het bezit zijn van een Grootvaarbewijs, Groot/ Rijnschipperspatent.

Machinist

De machinist is minimaal 18 jaar en in het bezit van een diploma machinist of is minimaal 19 jaar en heeft ten minste 2 jaar als matroos-motordrijver op een binnenschip met eigen motor(en) gevaren.

Dienstboekje

Personeel aan boord van een op de binnenwateren varende schip dient in het bezit te zijn van een geldig dienstboekje. In dit infoblad kunt u lezen waar u aan moet voldoen om:

- a** voor een dienstboekje in aanmerking te komen;
- b** het dienstboekje geldig te houden.

Wat is een dienstboekje?

Een dienstboekje is een verplicht, persoonlijk document (met uw gegevens en foto) voor bemanningsleden die werkzaam zijn in de binnenvaart. Dit boekje is een *officieel internationaal document* om uw vaartijd te registreren en aan de hand daarvan uw functie aan boord te bepalen en/of een examen af te leggen.

Om teleurstellingen en irritatie te voorkomen adviseren wij u het boekje *goed te lezen en zorgvuldig te behandelen*. De regels en voorbeelden zijn duidelijk weergegeven en u bent zelf verantwoordelijk voor een correct gebruik en naleving van de regels.

Voor een aantal klanten die regelmatig op een ander schip werkzaam zijn, kan inzage verlenen in het vaartijdenboek lastig zijn. Toch is het verstandig om kopieën te maken van de bladzijden waarop uw vaardagen staan vermeld, omdat deze nodig zijn voor controle en afstempeling. *Neem al uw dienstboekjes mee als uw vaartijd geteld moet worden voor het CCV Examenhuis!*

Correct omgaan met het boekje en de bewijsstukken bespaart u en ons veel tijd, ergenis en teleurstelling. Er is echter nog een dringende reden om zorgvuldig met het boekje om te gaan en dat zijn de kosten. De Minister heeft besloten dat de kosten voor het verstrekken en behandelen van dienst- en vaartijdenboeken uiteindelijk door de gebruikers betaald moeten worden. Het zal u duidelijk zijn dat het probleemloos behandelen van dienstboekjes veel tijd en daardoor veel geld kan besparen. *Onze klanten hebben de kosten dus voor een gedeelte zelf in de hand.*

Uitzondering

Degene die in het bezit is van een Groot Vaarbewijs en niet deel neemt aan de vaart op de Rijn en/of degene die in het bezit is van een Rijnpatent, heeft geen verplichting tot het in bezit hebben van een dienstboekje. De bezitter van het Rijnpatent kan het dienstboekje gebruiken voor de Rijngedeelten waarvoor een uitbreiding wordt aangevraagd.

Aanvraagformulier

Bij de aanvraag horen de volgende documenten:

- het volledig ingevulde en ondertekende aanvraagformulier (zie bijlage)
- een identieke, recente pasfoto (zwart-wit of kleur);
- een leesbare kopie van het paspoort of een ander geldig legitimatiebewijs waarop een sofi-nummer is vermeld. Bij een legitimatiebewijs anders dan het paspoort zijn kopieën van beide zijden verplicht;
- (alleen bij een eerste aanvraag) een originele geneeskundige verklaring, niet ouder dan drie maanden. Een geneeskundige verklaring voor de Rijn- en binnenvaart verkrijgt u door een medische keuring te ondergaan door een door de Minister van Verkeer en

Waterstaat aangewezen arts. Een geldige geneeskundige verklaring zeevaart wordt ook geaccepteerd mits deze niet ouder is dan twee jaar. Info via de SAB en de SAB-website (www.sabni.nl).

Alleen als u de leeftijd van 65 jaar en drie maanden heeft bereikt moet u bij een (vervolg)boekje een originele geneeskundige verklaring overleggen. U dient dan namelijk elk jaar gekeurd te worden.

Het aanvraagformulier met bijlage dient u op te sturen naar de verstreckende instantie. In Nederland is dit de SAB, Postbus 23041, 3001 KA te Rotterdam. U krijgt dan per omgaande het dienstboekje toegestuurd (+ alle originele documenten). De betaling (inclusief de kosten voor rembours) geschiedt via de postbode. Het aanvraagformulier kan men downloaden van onze internetsite: www.sabni.nl.

U kunt ook zelf het aanvraagformulier inleveren bij de SAB, Vasteland 12^e te Rotterdam. Na betaling van de kosten kunt u het dienstboekje direct meenemen.

Functiebepaling

Tegelijkertijd met uw aanvraag wordt bepaald welke functie op u van toepassing is. Om deze functie te bepalen heeft de SAB van u documenten nodig. In de bijlage vindt u de tabel "Kwalificaties bemanning in de binnenvaart". Hierin staat vermeld welke eisen per functie gelden. Die eisen zijn verdeeld in vaartijd en diploma's.

Van belang kunnen zijn:

- een monsterboekje: er kunnen echter maximaal 2 jaren zee-, kust- en visserijvaart meegerekend worden, daarbij gelden 250 zeevaarddagen als één jaar vaartijd;
- kopieën van binnenvaart- en scheepvaartdiploma's

Berekening van de vaartijd

180 effectieve vaardagen in de binnenvaart gelden als één jaar vaartijd. Binnen een periode van 365 opeenvolgende dagen kunnen maximaal 180 dagen als vaartijd worden berekend.

Wie vult het dienstboekje in?

U geeft uw dienstboekje aan de schipper van het schip waarop u de dienst verricht. De schipper vult de gegevens in volgens voorbeeld en tekent voor de gemaakte reizen.

U dient vanaf de datum van afgifte het boekje elke twaalf maanden te laten controleren en afstempelen door de bevoegde autoriteiten (zie de bijlage voor de juiste adressen). U dient, ter controle van het aantal vaaruren, het vaartijdenboek of een kopie hiervan mee te brengen. Indien op het moment van afstempelen blijkt dat er voldoende vaartijd is, zal tegelijkertijd de functie aangepast worden.

Let op!

Als u als houder van een dienstboekje dienst neemt op een ander schip, dient u kopieën van het vaartijdenboek mee te nemen die betrekking hebben op de niet afgestempelde vaartijd in uw boekje. Zonder dit aantoonbaar bewijs kunnen wij uw aanvraag tot het afstempelen van de betreffende vaartijd niet in behandeling nemen.

U hoeft het boekje niet meer jaarlijks te laten afstempelen, als u de functie van stuurman bezit en geen intentie heeft om het groot vaarbewijs of Groot- of Rijnschipperspatent te halen cq. uit te breiden. Wel moet u het dienstboekje blijven invullen. Indien het dienstboekje later toch afgestempeld wordt, dan tellen uitsluitend de laatste 15 maanden.

Wat te doen als het dienstboekje vol is?

Indien het dienstboekje vol is, vraagt u een nieuw dienstboekje aan. U volgt de procedure zoals beschreven op het aanvraagformulier. Naast alle gevraagde documenten stuurt of neemt u ook het volle dienstboekje mee.

Wat moet u doen als het dienstboekje vermist is?

Bij vermissing van het dienstboekje laat u een "proces-verbaal van vermissing" opmaken bij de plaatselijke politie. U vraagt dan een nieuw dienstboekje aan. U overlegt daarbij het

originele proces-verbaal. Voor die aanvraag is een geneeskundige verklaring niet meer vereist. Een bemanningslid die de leeftijd van 65 jaar en 3 maanden heeft bereikt, dient wel een originele geneeskundige verklaring mee te sturen bij de nieuwe aanvraag.

Overgangsbepaling

Per 1 juli 2002 is hoofdstuk 23 van het Reglement Onderzoek Schepen op de Rijn en het Besluit vaartijden en bemanningssterkte binnenvaart gewijzigd. Hierin is nu een overgangsbepaling opgenomen. De oude functieopbouw blijft van kracht voor degene die in het bezit is van een dienstboekje van voor 1 januari 2002.

Advies

Het tellen van vaartijd kan langere tijd in beslag nemen. U kunt na inlevering van de stukken het dienstboekje ook later ophalen.

Wat kost een dienstboekje? (Prijspeil 2008, incl. BTW)

De vastgestelde vergoeding voor de afgifte van het dienstboekje bedraagt € 18,05. Ieder jaar dient het dienstboekje ter controle aangeboden worden. De kosten hiervoor bedragen € 6,79 per controle en afstempeling. De kosten voor het tellen van vaartijd t.b.v. examen of functiebeoordeling bedragen € 6,79. Indien u het dienstboekje per post wilt laten bezorgen, worden ook € 11,31 reboeurskosten in rekening gebracht.

Aan deze tekst kunnen geen rechten worden ontleend.